

Sammenstillingen av tekst, foto og maleri inviterer oss til å se tingene som de er i Are Blytts utstilling «Being».

Foto: Vegard Kleven

Insekt forandrer pesten

Skal vi se virkelighetens bestanddeler med et rettferdig blikk, må vi legge merke til detaljene.

ANMELDELSE

KJETIL RØED

kultur@vl.no

Et fotografi viser fotavtrykket av en naken fot på en strand, akkompanget av en hvit firkant med teksten: «Sober experience», står det mot en abstrakt, malerisk bakgrunn. I et fotografi av en hånd med en oppslått bok (i den andre: en sigarett, et nikke til Munch). «We always talk too much», står det på den oppslåtte siden.

Bok og hender er ikke, som i de fleste andre verkene, montert på en malerisk bakgrunn, for her er bakgrunnen innlemmet i selve fotografiets fjellmassivet Hallingskarvet.

Skravla går. Det er intet mysterium hva dette verket vil si oss: Vi snakker for mye, vi burde heller holde munn og ta innover oss våre omgivelser. Akkurat dét er ikke så vanskelig når vi har majestetiske fjell foran oss. Men det er minst like viktig ellers, synes Are Blytt å mene. I verkene på denne utstillingen rydder han vekk visuell støy, så vi kan se fenomenet *selv*.

I et annet verk, denne gangen med malerisk bakgrunn igjen, ser jeg to fotografier av blomster pluss teksten «Centre and periphery». Jo, blomster er ofte naturlige fokuspunkter i et rom, det dekorative sentrum i alt fra bryllup til begravelser. Men samtidig forblir de i periferien når de reduseres til en

ren prydfunksjon. Vi ser sjeldent *selve* blomstene. Her, derimot, er de skjøvet inn i sentrum. Her får de scenen alene. Her kan vi se dem.

Har vi øynene med oss kan vi også få blikk for detaljer som kan forandre på helheten, viser Blytt oss. I et annet verk har han tatt bilde av en liten detalj fra en skulptur plassert i Vatikanet. Jeg vet ikke hvem mannen vi bare ser leggen til er, men den forkomne og radmagre hunden som er ved hans side – det er den Blytt har tatt bilde av – krafser påmannens fornemme kroppsdraperier for å få oppmerksomhet.

Og her er vi ved den menneskelige essensen av hva Blytt vil vise oss.

Effektiv støyreduksjon. Hunden er jo ikke bare skjøvet ut av periferien av skulpturgruppen den er en del av, men randsonen av alt som betyr noe i den store og vakte Vatikanstaten. Sammen med det maktforankrede religions-patos som gjennomstrømmer hele stedet gjør mektige menn og praktfulle bygg en klynkende vofs enda mindre enn den i utgangspunktet er.

Med hastige blikksveip eller for stort fokus på det etablert viktige, er det med andre ord mange detaljer som går oss hus forbi. Og det er nettopp derfor vi *bør* se denne hunden. Den minner oss om at de sårbarer vesenene og oversette individene som hverken har makt eller posisjon er et langt bedre peilepunkt om vi skal ha et rett-

Foto Utstilling

Are Blytt

BEING

Galleri K

5. mai–7. juni

rettferdig blikk på verden enn rike og mektige menn.

Pesten forandres. Det er ikke bare rettferdige blikk vi som er viktig i denne utstillingen, men nyanser som gir poetiske sideblikk på vår pandemiområkede tid. I et av fotografiene ser vi en bille som flyr over en engelsk utgave av Albert Camus' *Pesten*. Dette er en roman som leses mye i disse dager, naturlig nok, men billen er – i likhet med hunden – også en skapning som neppe får noen plass i vårt blikk på slike kanoniserte verk eller alt som er betydningsfullt i verden.

Derved er det også en fin, liten detalj når den, i sitt svev over den, faktisk forandrer bokas tittel ved å dekke til «p»en. Eksakt på hvilken måte Camus' roman justeres gjennom insektet er uvisst, men at et lite vesen kan få pesten til å bli noe annet enn pest – og slik forandre på et hovedverk av en nobelprisvinner i litteratur – gir meg håp om at selv de minste ting kan få konsekvenser for helheten.

Men da må vi, som Blytt inviterer til, legge merke til alle disse småtingene først.